

N:o 112.

Af Herr **Jan Andersson:** *Angående omorganisering af landtbruksskolorna i riket.*

Då för omkring 40 år sedan våra landtbruksskolor inrättades, afsågs dermed jemte någon teoretisk underbyggnad, äfven spridande af arbetsskicklighet i jordbrukets praktiska utöfning bland landsorternas befolkning. Ingen torde kunna säga annat än att dessa skolor, såsom på sin tid högt af behovet påkallade, på ett i allmänhet berömvärdt sätt uppfyllt denna deras bestämmelse. Men nya förhållanden hafva under tiden tillkommit. Att nu icke tala om svårigheten att vid en och annan af dessa skolor erhålla det fastställda antalet lärningar, utan att frångå förut med afseende på dem gällande bestämmelser och principer, förhållanden hvilka synt mig redan i och för sig tyda på behovet af någon förändring, är det äfven säkert, att den närvarande tiden ställer på folkbildningen, så vidt den rör jordbrukaren, icke obetydligt vidgade anspråk. Misstager jag mig ej, så kan det nuvarande statsskicket väl sägas hafva äfven sina anspråk på beskaffenheten af den bildning, som bör komma landets söner inom den jordbrukande klassen till del. Den uteslutande daningen till duglige rättare, som våra landtbruksskolor hittills afsett, torde numera, åtminstone för många trakter af vårt land, bebodda af en sjelfegande allmog, icke anses tillfyllestgörande. Den, som behöfver en skicklig rättare, lärar väl dessutom numera icke hafva svårt att bekomma en sådan bland arbetarne vid hvilken större landegendom som helst. Vid sidan sålunda af fortsatt öfning i jordbrukets och ladugårdsskötselns praktiska handläggning, hvar till torde böra komma undervisning i handaslöjd jemte linearteckning, böra läroämnen vid merberörda skolor således äfven omfatta historia, geografi, kommunallagar, bokföring m. m. Men dermed har man också inkommit på området af den så kallade *folkhögskolan*. Då nu staten be-

kostar anslag för dessa för närvarande särskilda läroinrättningar, synes det mig som till i främsta rummet statens och ungdomens nytta, en förening dem emellan kunde och borde ega rum; der i öfrigt sådant till följd af förhållandena inom de särskilda orterna möjliggöres eller finnes önskvärdt.

Jag vill derföre vördsamt föreslå,

att en underdånig skrifvelse aflåtes till Kongl. Maj:t med anhållan om utredning till nästa Riksdag af frågan om och i hvad mån våra landbruksskolor i de orter, der landsting och hushållningssällskap finna tiden vara inne för en sådan anordning, skulle kunna omorganiseras, i syfte att motsvara på en gång folkhögskolans ändamål och den mindre jordbrukarens fortfarande behof af praktisk underbyggnad i ämnen, direkt hörande till hans yrke, samt lokalerna, utan någon betydligare kostnad för nybyggnad eller ombyggnad lemna tillräckligt utrymme för det behjertansvärda förslagets realiserande.

Stockholm den 26 Januari 1875.

Jan Andersson.
